

Změny ve spoření na penzi od roku 2024 - PŘEHLEDNĚ!

Dne 22. 12. 2023 byl prezidentem podepsán návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří, který od roku 2024 přináší mnohé změny v oblasti spoření na stáří. Zákon byl uveden ve Sbírce zákonů č. 462/2023, a vešel v účinnost dnem 1. ledna 2024 (s výjimkou změn týkajících se státních příspěvků v DPS – zde platí účinnost až od 1. 7. 2024). **Hlavní plánované změny Vám přinášíme přehledně níže!**

1) ZMĚNY VE STÁTNÍCH PŘÍSPĚVČÍCH

- Státní příspěvek na doplňkovém penzijním spoření (DPS) a penzijním připojištění (PP) má nově činit 20 % příspěvku účastníka (pro příspěvky v rozmezí 500 – 1 700 Kč).
- Minimální úložka pro získání státního příspěvku bude činit 500 Kč → pak vznikne nárok na státní příspěvek 100 Kč.
- Maximální státní příspěvek bude možné získat při úložce 1 700 Kč → pak bude výše příspěvku od státu 340 Kč.
- **Na státní příspěvky nebudou mít nově nárok starobní důchodci.** Nárok na příspěvek od státu zaniká přiznáním starobního důchodu z důchodového pojištění (včetně předčasného důchodu), bez ohledu na konkrétní věk.
- Změny mají platit pro všechny smlouvy (staré i nově uzavřené).
- **Účinnost změn se plánuje až od 1. 7. 2024** (do června 2024 se státní příspěvky mají vyplácet dle současných pravidel, tzn. v současné výši, a to i starobním důchodcům).

Měsíční vklad	Současný státní příspěvek		Plánovaný státní příspěvek od r. 2024	
	v Kč	v % ku výši vkladu	v Kč	v % ku výši vkladu
do 299 Kč	0 Kč	0,00 %	0 Kč	0,00 %
300 Kč	90 Kč	30,00 %	0 Kč	0,00 %
400 Kč	110 Kč	27,50 %	0 Kč	0,00 %
500 Kč	130 Kč	26,00 %	100 Kč	20,00 %
600 Kč	150 Kč	25,00 %	120 Kč	20,00 %
700 Kč	170 Kč	24,29 %	140 Kč	20,00 %
800 Kč	190 Kč	23,75 %	160 Kč	20,00 %
900 Kč	210 Kč	23,33 %	180 Kč	20,00 %
1 000 Kč	230 Kč	23,00 %	200 Kč	20,00 %
1 100 Kč	230 Kč	20,91 %	220 Kč	20,00 %
1 200 Kč	230 Kč	19,17 %	240 Kč	20,00 %
1 300 Kč	230 Kč	17,69 %	260 Kč	20,00 %
1 400 Kč	230 Kč	16,43 %	280 Kč	20,00 %
1 500 Kč	230 Kč	15,33 %	300 Kč	20,00 %
1 600 Kč	230 Kč	14,38 %	320 Kč	20,00 %
1 700 Kč	230 Kč	13,53 %	340 Kč	20,00 %
více než 1 700 Kč	230 Kč	klesající poměr s každou další vloženou korunou účastníka	340 Kč	klesající poměr s každou další vloženou korunou účastníka

2) DIP = DLOUHODOBÝ INVESTIČNÍ PRODUKT

- Nový daňově zvýhodněný produkt.
- Jde o investice do akcií, dluhopisů (pouze regulovaných), podílových fondů, ale i vkladových účtů apod.
- Podmínkou je minimální doba trvání v délce 120 měsíců do minimálně 60 let věku (viz dále bod 3).
- DIP je vlastně jenom nový jednotný obal pro různé už existující investiční produkty. Na daňové odpočty lze dosáhnout právě díky tomu, že si je klient zařadí pod režim DIP u některého z poskytovatelů (budou podléhat daňové evidenci).
- DIP budou nabízet investiční společnosti, banky, spořitelni a úvěrní družstva, obchodníci s CP nebo samosprávné investiční fondy.
- **Účinnost zavedení DIPu se plánuje od 1. 1. 2024** (je však možné, že jednotlivé investiční společnosti a banky budou potřebovat k implementaci delší dobu).

3) ÚPRAVY DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ

- Prostředky z žádného z daňově zvýhodněných produktů spoření na stáří (DPS, PP, rezervotvorné ŽP, nově DIP) **nesmí být vyplaceny dříve než 120 měsíců od založení a dříve než v 60 letech účastníka.**
 - Dnes časový test pouze 60 měsíců (dochází tak k prodloužení z 5 na 10 let).
 - **Bude platit jen u nových smluv uzavřených od 1. 1. 2024** (u starších smluv zůstává podmínka 60 měsíců/60 let).
- Klient si nově bude moci od 1. 1. 2024 odečíst od základu daně **až 48 000 Kč/rok kumulativně** za všechny typy daňově podporovaných produktů (doposud 24 000 Kč ŽP a 24 000 Kč DPS/PP). Toto platí jak pro nové, tak i stávající smlouvy.
- Daňově zvýhodněný příspěvek zaměstnavatele zůstává 50 000 Kč/rok (kumulativně za všechny typy daňově podporovaných produktů).
- Pokud bude klient chtít ze své vůle z produktu spoření na stáří, na němž uplatňuje daňové výhody, předčasně odejít (před splněním podmínky 120 měsíců/60 let), bude muset všechny prostředky převést na jinou navazující daňově uznatelnou smlouvu stejněho druhu (např. DIP do DIP, ŽP do ŽP).
- U DPS/PP budou od 1. 7. 2024 daňově zvýhodněné částky plateb až nad 1 700 Kč (nyní nad 1 000 Kč, k posunu hranice dojde vzhledem ke změnám ve státních příspěvcích).
- Kromě daňově zvýhodněných produktů spoření na stáří (DPS, PP, rezervotvorné ŽP, nově DIP) bude možné daňové zvýhodnění využít i na zaplacené pojistné za **pojištění dlouhodobé péče** (v rámci společného limitu 48 000 Kč pro vlastní platby a 50 000 Kč pro platby zaměstnavatele).
 - Daňové zvýhodnění se vztahuje na pojištění závislosti na péči III. a IV. stupně.
 - Musí jít o obnosové pojištění s pojistnou částkou ve formě důchodu, který bude vyplácen po celou dobu závislosti na péči.
 - Alternativně může jít i o škodové pojištění se sjednaným plněním ve formě poskytnutí péče, opět po celou dobu závislosti na péči.
 - Žádný z aktuálně dostupných pojištění dlouhodobé péče na trhu podmínky nesplňuje. Nejbližší je určitě NN, pokud se podaří parametry tohoto pojištění upravit zejména tak, aby vyplácená renta nebyla omezena dobou 10 let, jako je tomu nyní. Očekává se, že se se zavedením odpovídajícího pojištění přidají i další pojišťovny.

4) ALTERNATIVNÍ ÚČASTNICKÝ FOND V DPS

- Jedná se o nový typ fondu v DPS, který budou moci penzijní společnosti nabídnout od 1. 1. 2024.
- Nabídne **rizikovější a odvážnější možnost investování** než dynamické účastnické fondy.
- Prostřednictvím něj lze investovat např. do nemovitostí, infrastrukturních projektů, komodit, přímých podílů ve firmách apod.
- V dlouhodobém horizontu by měl nabídnout zajímavější zhodnocení než dynamické účastnické fondy.
- Zákonem je povolena vyšší nákladovost těchto fondů:

- poplatek za správu fondu 2,5 % (povinný konzervativní fond 0,4 %, ostatní fondy 1 %),
- poplatek 25 % ze zisku (povinný konzervativní fond 10 %, ostatní fondy 15 %).

5) MOŽNÝ SOUBĚH PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ A DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ

- Účastník PP bude od 1. 1. 2024 moci **na svém PP přerušit placení a sjednat si DPS** (nemusí rušit/převádět staré PP). Bude možné platit příspěvek vždy pouze v jednom systému (PP nebo DPS).
- Účastník PP bude nově moci převést prostředky rovnou do DPS u jiné penzijní společnosti (nyní musí prvně převést do DPS u stejné společnosti a až následně do DPS u jiné – toto má novelou zákona odpadnout). Pro převod by měla platit standardní lhůta v délce 2 celých měsíců.
- **Penzijní společnosti se dohodly, že bude možné převody z jedné společnosti do jiné potvrzovat prostřednictvím BANK ID** - to znamená, že do budoucna by měla odpadnout povinnost úředního ověřování převodních formulářů, což je výborná zpráva.
- Snahou těchto změn je podpořit mobilitu účastníků z transformovaných fondů PP do účastnických fondů DPS.

6) ZMĚNA DANĚNÍ PŘÍSPĚVKŮ ZAMĚSTNAVATELE U DPS

- **V případě výplaty jednorázového vyrovnání z DPS nebude nově docházet k danění příspěvků zaměstnavatele** - to však platí pouze pro smlouvy s účinností od ledna 2024 a dále (tj. i podepsané v roce 2023). Pokud se tedy u stávající smlouvy budu v budoucnu chtít vyhnout zdanění příspěvků zaměstnavatele při jednorázovém vyrovnání, musím smlouvu převést k jiné penzijní společnosti (tak totiž fakticky vzniká nová smlouva s již novými podmínkami danění příspěvků zaměstnavatele).
- **V případě výplaty odbytného z DPS při předčasném ukončení nově příspěvek zaměstnavatele klient zdaňuje sám ve svém daňovém přiznání**, a to příspěvek zaměstnavatele, který byl zaplacen v předcházejících 10 zdaňovacích obdobích. Příspěvek zaměstnavatele zaplacený dříve zdaňuje penzijní společnost. Také tato změna se týká pouze smluv s účinností od ledna 2024.

7) DALŠÍ ZMĚNY

- **Nové omezení pro kombinaci výplaty z DPS**
 - Účastník může při řádném ukončení zvolit kombinaci výplaty jednorázového vyrovnání a výplaty penze na určenou dobu.
 - **Nově je však stanoveno, že takto lze prostředky účastníka dělit pouze jednou, a to při současném vypořádání všech prostředků účastníka.**
 - PROČ? Institut kombinace dávek byl v praxi využíván k opakovanému dělení prostředků účastníka, kdy část prostředků je vyplácena v podobě penze a se zbytkem účastník pokračuje ve spoření → toto dále nebude možné.
- **Částečné odbytné - nová lhůta pro podání žádosti**
 - Žádost o částečné odbytné bude možné podat ve lhůtě 24 kalendářních měsíců bezprostředně následujících po dni, kdy účastník dosáhl věku 18 let.

Co v zákoně v tuto chvíli není?

- **Velmi diskutované téma penalizování jednorázového vyrovnání u DPS/PP!**
- V důsledku několika zmínek pana Jurečky v médiích se hojně diskutovalo o tom, že by v případě jednorázového vyrovnání účastník u DPS/PP přišel o státní příspěvky (musel by si nechat prostředky vyplácet rentou).
- **Toto reálně v zákoně není!**

- Aktuálně nás tedy nic takového nečeká, prostředky půjde nadále vybrat jednorázově, aniž by byl dotčen nárok na státní příspěvky.